

21 mars 2021

Landbruksdirektoratet, postmottak@landbruksdirektoratet.no

Deres referanse: 20/26507-8

GRENSER MELLOM MIDTRE OG ØSTRE SONE

Det vises til vårt brev av 1 september 2017, som kopieres nedenfor som svar på henvendelsen, MED NOEN MINDRE OPPKLARENDE ENDRINGER:

Med vennlig hilsen Aslak J. Eira, leder, sign

Reindrifststyret, e-post postmottak@landbruksdirektoratet.no

Kopi: Fylkesmannen i Finnmark ved Trond Aarseth, epost

Kopi: Fylkesmannen i Finnmark ved Adam Klemet Hætta, epost

KRAV OM ENDRING AV DISTRIKTSGRENSEN MELLOM 30 B OG 30 C

Styret i Reinbeitedistrikt 30 C Østre sone erfarer at siidaene i distriktet ikke har tilstrekkelig beiter og fleksibilitet til å kunne ivareta en bærekraftig reindrift på sikt med dagens distriktsgrense til 30 B og dagens beitetider. Spesielt er situasjonen på vinterbeitene og i flyttesonene uholdbar.

Styret betrakter dette som en forholdsvis ny situasjon som følger av den nye fastsatte distriktsgrense (2004) og stadige tøyninger av denne fra siidaer i Distrikt 30 B sin side.

Styret hevder at den fastsatte distriktsgrense og praktiseringen av denne er klart i strid med etablerte rettigheter for siidaene i 30 C.

Siidaene i 30 C var lite med i prosessen forut for fastsettelsen av denne grensen, og det var mangel på kartkyndighet i siidaene. Manglende deltagelse og innvendinger fra distriktets side betyr ikke at distriktet har samtykket i den fastsatte grense. Distriktet har hele tiden betraktet grensen som en grense "på prøve", noe som støttes av Reindrifststyrets vedtak 29 juni 2004 om at distriktsinndelingen skal evalueres etter fem år (Møtebok Reindrifststyret 29 juni 2004, side 25).

I hovedsak bør grensene gå slik de har vært praktisert fra gammelt av. "Grensene" har alltid vært praktisert med fleksibilitet, dvs at siidaene er enige om en del bruk på tvers

Reinbeitedistrikt 30 C Østresone/Nuortajohtolat

reinbeite30c@gmail.com

organisasjonsnummer: 988826782

av grensene når de naturgitte forhold tilsier det. Slik bruk faller således innenfor ”tradisjonell bruk”.

Vi har imidlertid opplevd at den tradisjonelle bruk er blitt stadig mer uthulet. Midtre sone har utvidet sin bruk ytterligere østover utover den fastsatte distriktsgrense, og våre siidaer har i liten grad kunnet benytte beiteene i Midtre sone når forholdene ellers skulle tilsa dette, basert på beitebruk slik det har vært praktisert fra gammelt av.

Styret antar at en av grunnene til dette er at det er kommet nye siidaer til i Midtre sone, som neppe har den nødvendige kunnskap om de gamle grensene og beitebruken i grenseområdene slik de har vært praktisert fra gammelt av.

Siidaene i Østre sone holder seg innenfor sonegrensen i langt større grad enn siidaene i Midtre sone, fordi man ellers ville kunnet få sammenblandinger og uro og konflikter.

Grenser som ikke følger naturlige og tradisjonelle grenser, og ikke kan praktiseres med fleksibilitet basert på tradisjonell bruk vil ofte bli kilde til sammenblandinger. I disse områdene blir sammenblandinger en særlig utfordring. Naboer på disse vinterbeiteene som får sammenblandinger har ofte sommerbeiteene langt fra hverandre, og kan vanskelig få skilt ut sin rein igjen.

Styret konstaterer at den nåværende grense mellom 30 C og 30 B, og praktiseringen av denne, fører til nye internkonflikter i 30 C.

I 30 C har vi, til forskjell fra 30 B og 30 A lange tynne tarmen som flyttevei, så vi har ikke noe å gå på når det er behov for dette. Det er derfor avgjørende å sørge for at vinterbeiteene i 30 C ikke benyttes som reserve når siidaene trengs østover som følge av ekspansjonen fra 30 B. Det er etter styrets oppfatning avgjørende at denne ekspansjon stoppes og at grensen til 30 B endres i tråd med tradisjonell bruk.

Reinbeiterettsutvalget, som har lagt grunnlaget for dagens distriktsgrense, sier innledningsvis at deres arbeide ”kun må anses som en begynnelse på et større arbeide som etter utvalgets mening bør gjøres for å skape klarere rettighetsforhold på vinterbeiteområdene” og at deres synspunkter er ”synspunkter, og ikke noen fastsettelse av rettighetsforhold” (Møtebok Reindrifststyret 29 juni 2004, side 2).

Utvalget mener at det ikke vil være god ressursbruk å bruke mer arbeide med utredningen enn hva de har gjort. De sier at ”De rettighetsforhold som ikke finner sin avklaring ved at reindrifstutøverne enten godtar reindrifststyrets avgjørelser eller avtaler løsninger med andre reindrifstutøvere eller siidaer, må eventuelt løses gjennom rettsapparatet.” (Møtebok Reindrifststyret 29 juni 2004, side 3)

Det har vært forsøkt å inngå avtaler med de aktuelle siidaene i 30 B for å bedre forholdene, uten at vi har lyktes så langt når det gjelder de mest kontroversielle forhold. Det har videre vist seg at det ikke er noen måte på å få fastsatt beiterettighetene juridisk.

Etter nøye overveielser har styret for Østre sone derfor kommet til at distriktsgrensen mellom 30 C og 30 B bør endres, som nedenfor foreslått. Den foreslåtte grense vil

Leder: Aslak J. Eira, tlf: 91 51 78 78

Sekretær: Anne Cathrine Rørholt, tlf: 91131213

Post: Grønnegt 21 b, 9008 Tromsø

Reinbeitedistrikt 30 C Østresone/Nuortajohtolat

reinbeite30c@gmail.com

organisasjonsnummer: 988826782

etter styrets mening være den beste grense basert på bruk fra gammelt av. Ny grense vil muliggjøre avtaler mellom siidaene på begge sider om fleksibel bruk ved behov. Ny grense vil muliggjøre ivaretagelse av vinterbeitene, ved nødvendige endringer av bruksreglene/ siidagrensene internt i 30 C.

Forslaget:

Endring av sonegrense til 30 B er avgjørende. Styret krever at sonegrensa endres til følgende, fra nord og sørover:

Fra Láhpjoganjálbmi til Básejoganjálbmi ja Básihokáraigge mielde Básejávrai. Birra Báseroavi lulabeale ja njuolko linja Nilanajeaggai. Áskasjohkkaraigge bajas Vuoskomuvri – Borgahatgierragi – Borggahat - Johkaraiggi vuolos Skiehččejávrai - Vuoddasjavre čolbmi – Iskonbier ráhpesvari davabeale – luohpo raige Jorrejávrai – nuortas Guivevarballjasa lulabeale (boares mađi). Šuobmo-gierragi das oarjabeale Reatkamarrasa Buolža-jeaggai das njuolga čuovza-vuobme gierragi, das čuovža-joga mielde čuovzajoht njálbmai, das fas njuolga Hardenlangiellas lula-geahccai. Dás nuorttas Gošjohgierrat bajemus javrrai, nuortas fas lulabeale gaskámus Deanobogevári ja das viidaset Leahkeráigge áskasi Mohkejeakke-mádia bajábeale rastá Anarávžže Mohkejeaggai. Das njuolga Cuhpulčohkka-jávrrai, ja das nuorttas jeakkemielde davábeale Cuhpulčohkka Skiehččanjohki Lassesavvona bajábeale bokte riikarátjái.

Forslaget er tegnet på kart 1:50000 som fins i ett eks hos distriktet.

Det forutsettes at det bygges gjerde langs sonegrensa der siidaene ønsker.

30 august 2017, styret i Distrikt 30 C Østre sone

Aslak J. Eira, leder, sign

PS 1 september:

Vårt forslag vil samtidig være i tråd med vurderingene i Noruts klimarapport om reindrift av 14 august, som vi ble kjent med etter styremøtet. Det sies for eksempel på side 9:

Fram mot år 2100 kan vi regne med at klimaendringene fører til fire hovedeffekter for reindriften. Disse er i hovedsak knyttet til temperaturøkning (men modifisert av andre faktorer). Økte temperaturer sommer, høst og vår fører til:

1. Gjengroing og forbusking av åpne heisamfunn samt heving av skog- og tregrense med reduksjon av både sommerbeite- og vinterbeiteområder som ligger i subalpine og lavalpine områder, for eksempel Finnmarksvidda.

Leder: Aslak J. Eira, tlf: 91 51 78 78

Sekretær: Anne Cathrine Rørholt, tlf: 91131213

Post: Grønnegt 21 b, 9008 Tromsø

2. Lengre vekstsesong og dermed forskyvning i balansen mellom bruk av vinter- og barmarksbeiteområder.

Økte vintertemperaturer vil få to hovedeffekter for beitetilgjengelighet som er regionalt forskjellige:

3. Kontinentale områder vil få mer usikre vintre, først og fremst som følge av sannsynligheten for hyppigere frysetine- sykler og påfølgende «låsing» av beiter.

4. Kystnære områder vil bli mindre usikre som vinterbeiteområder på grunn av at middeltemperaturen det meste av vinteren vil ligge over null grader og is og snø vil fortere tine bort.

Aslak J. Eira , sign